

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 22ας Οκτωβρίου 2003 *

Στην υπόθεση T-311/01,

Les Éditions Albert René, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον
J. Pagenberg, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα,
σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**, εκπροσωπούμενου από τους A. von Mühlendahl
και G. Schneider,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα)

η **Trucco sistemi di telecomunicazione SpA**, με έδρα το Μιλάνο (Ιταλία),

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 2ας Οκτωβρίου 2001 (υπόθεση R 1030/2000-1),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τη V. Tiili, Πρόεδρο, και τους P. Mengozzi και M. Βηλαρά, δικαστές,

γραμματέας: D. Christensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 14ης Μαΐου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 14 Ιανουαρίου 1999, η Trucco sistemi di telecomunicazione SpA (στο εξής: προσφεύγουσα) υπέβαλε βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε, αίτηση καταχώρισης εικονιστικού κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ).

 - 2 Το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι το κατωτέρω απεικονιζόμενο εικονιστικό σήμα:
- The image shows the word "Starix" written in a cursive, handwritten style. The text is enclosed within a simple rectangular border that is open on the right side.
- 3 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία ζητείται η καταχώριση εμπίπτουν στις κλάσεις 9 και 38 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή

ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών ενόψει καταχωρίσεως των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και αντιστοιχούν, για καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

— κλάση 9: «Συσκευές και όργανα επιστημονικά, ναυτικά, τοπογραφικά, ηλεκτρικά, φωτογραφικά, κινηματογραφικά, οπτικά, ζύγισης, μέτρησης, σηματοδότησης, ελέγχου (επιθεώρησης), βοήθειας (διάσωσης) και διδασκαλίας: συσκευές για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας: μέσα αποθήκευσης μαγνητικών δεδομένων, δίσκοι εγγραφών: αυτόματοι πωλητές και μηχανισμοί τιθέμενοι σε κίνηση με την εισαγωγή νομίσματος ή κέρματος: ταμειακές μηχανές, αριθμομηχανές (υπολογιστικές μηχανές), εξοπλισμός για την επεξεργασία δεδομένων και ηλεκτρονικοί υπολογιστές: συσκευές πυρόσβεσης»·

— κλάση 38: «Τηλεπικοινωνίες».

- 4 Η αίτηση αυτή δημοσιεύθηκε στο *Bulletin des marques communautaires* τεύχος 71/99, της 6ης Σεπτεμβρίου 1999.
- 5 Στις 6 Δεκεμβρίου 1999, η προσφεύγουσα άσκησε ανακοπή, βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94 κατά της καταχωρίσεως του εν λόγω κοινοτικού σήματος (B216020). Η ανακοπή ασκήθηκε καθ' όλων των προϊόντων και υπηρεσιών που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως σήματος. Ο λόγος που προβλήθηκε προς στήριξη της ανακοπής ήταν αυτός τον οποίο αφορά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Το προγενέστερο σήμα είναι η κοινοτική καταχώριση αριθ. 16147, που ζητήθηκε την 1η Απριλίου 1996 και πραγματοποιήθηκε στις 25 Νοεμβρίου 1999, του λεκτικού σημείου ASTERIX για να δηλώνει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των κλάσεων 3, 5, 9, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 32, 35, 41 και 42 του Διακανονισμού της Νίκαιας.

- 6 Η ανακοπή βασιζόταν επί μέρους των καλυπτομένων από το προγενέστερο σήμα προϊόντων και υπηρεσιών, δηλαδή:
- κλάση 9: «Συσκευές και όργανα ηλεκτροτεχνικά και ηλεκτρονικά, φωτογραφικά, εμφάνιση φιλμ, οπτικά, διδασκαλίας (εκτός από μηχανές προβολής) εφόσον περιλαμβάνονται στην κλάση 9, ηλεκτρονικές συσκευές παιχνιδιών με και χωρίς οθόνη, υπολογιστές προγραμμάτων και προγράμματα υπολογιστών κατεγγραμμένα σε βάσεις δεδομένων, κυρίως παιχνίδια βίντεο»

 - κλάση 41: «Προβολή ταινιών, παραγωγές, ενοικίαση ταινιών. Δημοσίευση και έκδοση βιβλίων και περιοδικών. Μόρφωση και ψυχαγωγία. Οργάνωση και διεξαγωγή εμπορικών και καλλιτεχνικών εκθέσεων. Διαχείριση και εκμετάλλευση συγγραφικών δικαιωμάτων. Εκμετάλλευση της πνευματικής ιδιοκτησίας, λαϊκή ψυχαγωγία, εκμετάλλευση λούνα-πάρκ, παραγωγή ζωντανών εκδηλώσεων μουσικής και ομιλίες».
- 7 Με απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2000, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ απέρριψε την ανακοπή λόγω των διαφορών που διαπιστώθηκαν μεταξύ των δύο σημείων, που αποκλείουν τον κίνδυνο συγχύσεως του κοινού.
- 8 Στις 25 Οκτωβρίου 2000, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ, δυνάμει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, κατά της αποφάσεως αυτής.
- 9 Με απόφαση της 3ης Νοεμβρίου 2000, η οποία ελήφθη κατόπιν της διαδικασίας ανακοπής B215543, η οποία κινήθηκε από άλλη επιχείρηση κατά της οικείας αιτήσεως καταχωρίσεως, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ απέρριψε μερικώς την αίτηση αυτή όσον αφορά τους «αυτόματους πωλητές» της κλάσεως 9 και τις «τηλεπικoi-

ωνίες» της κλάσεως 38. Η άρνηση αυτή καταχωρίσεως για μέρος των προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτονται από την αίτηση καταχωρίσεως σήματος κατέστη οριστική.

- 10 Με απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 2001 (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), το πρώτο τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή της προσφεύγουσας.
- 11 Το τμήμα προσφυγών, στο πλαίσιο της συγκρίσεως των προϊόντων και υπηρεσιών που δηλώνονται από τα συγκρουόμενα σήματα, κατέληξε στην απουσία ομοιότητας μεταξύ ορισμένων προϊόντων και υπηρεσιών που αφορά το αιτηθέν σήμα και αυτών που αφορά το προγενέστερο σήμα καθώς και στην απουσία, εξ αυτού του λόγου, κινδύνου συγχύσεως όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα και τις υπηρεσίες· αντιθέτως, αναγνώρισε την ομοιότητα μεταξύ των λοιπών προϊόντων και υπηρεσιών που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως σήματος και ορισμένων προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα. Το τμήμα προσφυγών έκρινε στη συνέχεια, στο πλαίσιο της συγκρίσεως των σημείων, ότι αυτά δεν ήσαν παρόμοια ούτε οπτικώς, ούτε ακουστικώς, ούτε εννοιολογικώς, και συνήγαγε εξ αυτού ότι ο κίνδυνος συγχύσεως ήταν ανύπαρκτος, ακόμη και αν το προγενέστερο σήμα ASTERIX έχει σε σχέση με τις έμφυτες ιδιότητές του υψηλό διακριτικό χαρακτήρα και είναι ευρέως γνωστό λόγω του διάσημου Γάλλου ήρωα των εικονογραφημένων περιοδικών (κόμικς) και των κινουμένων σχεδίων.
- 12 Εξάλλου, το τμήμα προσφυγών διευκρίνισε ότι, «μεριμνώντας για σαφήνεια, [...] το επιχείρημα της ανακόπτουσας, σύμφωνα με το οποίο το σήμα της ASTERIX [ήταν] φημισμένο, δεν [μπορούσε] να γίνει δεκτό διότι καμία απόδειξη δεν προσκομίστηκε υπό την έννοια αυτή» (σκέψη 30 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 12 Δεκεμβρίου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

14 Το ΓΕΕΑ κατέθεσε το υπόμνημα αντικρούσεως στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 14 Μαΐου 2002.

15 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
- να διατάξει τη διαγραφή του αιτηθέντος σήματος·
- να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

16 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

17 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από το δεύτερο σκέλος των αιτημάτων της, το οποίο επεδίωκε να διαταχθεί η διαγραφή του αιτηθέντος σήματος, γεγονός για το οποίο έλαβε γνώση το Πρωτοδικείο με το πρακτικό της συνεδριάσεως. Συνεπώς, το αντικείμενο της προσφυγής περιορίστηκε στο αίτημα ακυρώσεως.

- 18 Η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους, αντλούμενους αντιστοίχως από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού.

Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 19 Όσον αφορά το προγενέστερο σήμα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι αυτό είναι ένα σήμα με υψηλό διακριτικό χαρακτήρα. Συναφώς, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι, δεδομένου ότι ο αιτών το σήμα δεν αμφισβήτησε το γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα ASTERIX έχαιρε φήμης, το τμήμα προσφυγών όφειλε να δεχθεί και να λάβει υπόψη τη φήμη αυτή, ακόμη και αν αυτή δεν είχε αποδειχθεί από την προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, κατά την προσφεύγουσα, κατ' εφαρμογήν της αρχής της κατ' αντιπαράθεση εξετάσεως των άρθρων 73 και 74 του κανονισμού 40/94, το ΓΕΕΑ υποχρεούται να δεχθεί και να λάβει υπόψη τα πραγματικά περιστατικά που επικαλέστηκε ένας διάδικος και δεν αμφισβητήθηκαν από άλλο διάδικο.
- 20 Συναφώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η φήμη του σήματος ASTERIX, που είναι το όνομα διάσημου προσώπου των κόμικς, αναγνωρίστηκε με πολλές αποφάσεις των γερμανικών δικαστηρίων και ότι αποδεικνύεται από συνημμένα έγγραφα του δικογράφου της προσφυγής, δηλαδή έγγραφο που αφορά έρευνα πραγματοποιηθείσα μεταξύ των καταναλωτών, ανακεφαλαιωτικό έγγραφο του αριθμού εισόδων στις αίθουσες προβολής για τη μεγάλου μήκους ταινία «Astérix & Obélix», στα διάφορα κράτη μέλη, χρονολογικό πίνακα της σειράς Astérix, άρθρα από τον Τύπο και υπεύθυνες δηλώσεις. Εξάλλου, η προσφεύγουσα προτείνει στο Πρωτοδικείο να εξετάσει δύο άτομα ως μάρτυρες.

- 21 Ως προς την ταυτότητα και την ομοιότητα μεταξύ των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών, η προσφεύγουσα θεωρεί, πρώτον, ότι κακώς το τμήμα προσφυγών δεν αναγνώρισε την υφιστάμενη ομοιότητα μεταξύ των υπηρεσιών «τηλεπικοινωνιών» που αφορά το αιτηθέν σήμα και των προϊόντων «εξοπλισμός για την επεξεργασία δεδομένων και ηλεκτρονικοί υπολογιστές» που αφορά το προγενέστερο σήμα. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι υφίσταται μια συμπληρωματικότητα μεταξύ των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών που αναγνωρίστηκε, εξάλλου, από τη γερμανική νομολογία.
- 22 Η προσφεύγουσα προβάλλει, δεύτερον, την ύπαρξη έμμεσης ομοιότητας μεταξύ των προϊόντων «συσκευές και όργανα επιστημονικά, ναυτικά, τοπογραφικά, ηλεκτρικά, οπτικά, ζύγισης, μέτρησης, σηματοδότησης, ελέγχου (επιθεώρησης), βοήθειας (διάσωσης)· ταμειακές μηχανές, αριθμομηχανές (υπολογιστικές μηχανές)», που υπάρχουν στην κλάση 9 και τις οποίες αφορά το αιτηθέν σήμα, και των προϊόντων της κλάσεως 9 που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα, ιδίως των «υπολογιστών προγραμμαμάτων και προγραμμάτων υπολογιστών κατεγγραμμένων σε βάσεις δεδομένων». Επιπλέον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι συσκευές πυρόσβεσης που αφορά το αιτηθέν σήμα υπάγονται στα δοχεία της κλάσεως 20 που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα.
- 23 Όσον αφορά την ομοιότητα μεταξύ των σημείων, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η ανάλυση πρέπει να γίνει βάσει της οπτικής, ακουστικής και εννοιολογικής εντυπώσεώς τους και λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς και τις συνήθειες των καταναλωτών σε όλη την εσωτερική αγορά.
- 24 Πρώτον, ως προς την οπτική σύγκριση, η προσφεύγουσα αναγνωρίζει την ύπαρξη ανομοιοτήτων μεταξύ των σημείων λόγω, αφενός, της γραφικής μορφής του αρχικού εικονιστικού στοιχείου του αιτηθέντος σήματος, ιδίως οσάκις αυτό αναπαράγεται έγχρωμο, και, αφετέρου, της διαφορετικής μορφής των γραμμάτων. Πάντως, το τμήμα προσφυγών όφειλε τουλάχιστον να λάβει υπόψη, πρώτον, ότι ένα μέρος των ενδιαφερομένων κύκλων θεωρεί ότι το πρώτο στοιχείο του αιτηθέντος σήματος

αντιπροσωπεύει το γράμμα «ο» και δεύτερον, ότι το αιτηθέν σήμα μπορεί να αναπαραχθεί εξίσου έγχρωμο και μαυρόασπρο. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το αιτηθέν σήμα γίνεται αντιληπτό ως «ostarix» εφόσον το αρχικό γράμμα «ο» δεν ξεχωρίζει πλέον από τα άλλα γράμματα.

- 25 Δεύτερον, ως προς την ακουστική σύγκριση, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα οικεία δύο σημεία, όσον αφορά το σύνολο των γραμμάτων τους, ξεχωρίζουν από ένα και μόνο γράμμα και ότι είναι τρισύλλαβα και τονίζονται στην πρώτη συλλαβή στις περισσότερες από τις γλώσσες. Έτσι, έχουν πανομοιότυπο ηχητικό ρυθμό και συλλαβισμό. Ακόμη και αν έπρεπε να αγνοηθεί το αρχικό στοιχείο του αιτηθέντος σήματος, η ακουστική ομοιότητα θα παρέμενε, δεδομένου ότι όλα τα γράμματα του λεκτικού στοιχείου «starix» βρίσκονται, επομένως, εξ ολοκλήρου στο προγενέστερο σήμα.
- 26 Τρίτον, ως προς την εννοιολογική σύγκριση, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο όρος «asterix» σημαίνει στα αγγλικά και τα γαλλικά αστερίσκος, δηλαδή μικρό αστέρι, ανάλογη έννοια με αυτή που απέδωσε το τμήμα προσφυγών στο λεκτικό στοιχείο «starix» του αιτηθέντος σήματος, δηλαδή αστέρι (star). Εξάλλου, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι τα δύο σημεία μοιράζονται το επίθημα «rix», το οποίο έχει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα όσον αφορά τα πρόσωπα της σειράς Astérix.
- 27 Τέλος, η προσφεύγουσα καταλήγει ότι, λαμβάνοντας υπόψη την αλληλεξάρτηση μεταξύ της ομοιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών και εκείνης των σημείων, καθώς και τον διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος, οι διαφορές μεταξύ των σημείων δεν είναι αρκετές για να εμποδίσουν τη σύγχυση, ιδίως την ακουστική, μεταξύ των οικείων σημάτων.
- 28 Το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται, εκ προοιμίου, ως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας σχετικά με την παράβαση του άρθρου 74 του κανονισμού 40/94 καθόσον το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη τη φήμη του προγενέστερου σήματος, ότι από την εν

λόγω διάταξη προκύπτει ότι, προκειμένου για διαδικασία ανακοπής, δεν μπορεί να προβεί σε αυτεπάγγελτη εξέταση των πραγματικών περιστατικών. Πάντως, αυτό δεν συνεπάγεται ότι το ΓΕΕΑ υποχρεούται να αποδεχθεί ως αποδειχθέντα τα προβληθέντα από ένα διάδικο πραγματικά περιστατικά που ο άλλος διάδικος της δίκης δεν αμφισβήτησε. Συναφώς, το ΓΕΕΑ υπενθυμίζει ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής, ο ανακόπτων υποχρεούται να εκθέσει και να αποδείξει όλα τα αναγκαία πραγματικά περιστατικά για να αποδείξει το βάσιμο της ανακοπής του. Εν πάση περιπτώσει, το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι η αναγνώριση της φήμης του προγενεστέρου σήματος δεν έχει εν προκειμένω επίπτωση, δεδομένου ότι το τμήμα προσφυγών κατέληξε στην απουσία οποιασδήποτε ομοιότητας μεταξύ των σημάτων ακόμη και αποδεχόμενο τη διασημότητα ή τη φήμη του προγενεστέρου σήματος.

- 29 Το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι το τμήμα προσφυγών εφάρμοσε ορθώς τις αρχές της κοινοτικής νομολογίας όσον αφορά τον κίνδυνο συγχύσεως μεταξύ σημάτων.
- 30 Ως προς τη σύγκριση των προϊόντων και υπηρεσιών, το ΓΕΕΑ παρατηρεί, πρώτον, ότι η προσφεύγουσα, προκειμένου για τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών που αφορά το αιτηθέν σήμα, λησμονεί ότι ο κατάλογος των προϊόντων και υπηρεσιών της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος περιορίστηκε, με την κατάργηση ιδίως των υπηρεσιών «τηλεπικοινωνίας», λόγω της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής B215543.
- 31 Δεύτερον, ως προς τα προϊόντα «συσκευές και όργανα επιστημονικά, ναυτικά, τοπογραφικά, ηλεκτρικά, οπτικά, ζύγισης, μέτρησης, σηματοδότησης, ελέγχου (επιθεώρησης), βοήθειας (διάσωσης)· ταμειακές μηχανές, αριθμομηχανές (υπολογιστικές μηχανές)», που υπάγονται στην κλάση 9 και τα οποία αφορά το αιτηθέν σήμα, το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι το τμήμα προσφυγών κατέληξε ορθώς στο ότι δεν υπάρχει ομοιότητα μεταξύ, αφενός, των εν λόγω προϊόντων και, αφετέρου, των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα.

- 32 Τέλος, όσον αφορά τα προϊόντα «δοχεία» της κλάσεως 20 που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα, το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να τα επικαλείται εφόσον δεν είναι τα προϊόντα επί των οποίων αυτή είχε βασίσει την ανακοπή της. Επομένως, το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι η προσφεύγουσα προβάλλει στο σημείο αυτό ένα νέο ισχυρισμό που είναι απαράδεκτος υπό το φως του άρθρου 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 33 Όσον αφορά τη σύγκριση των σημείων, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει, εκ προοιμίου, ότι η εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει να λαμβάνει υπόψη την κατάσταση εντός όλης της εσωτερικής αγοράς, δεδομένου ότι το προγενέστερο σήμα είναι ένα κοινοτικό σήμα.
- 34 Όσον αφορά, πρώτον, την οπτική ομοιότητα, το ΓΕΕΑ θεωρεί ως ορθή την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών κατά την οποία ο καταναλωτής δεν θα αντιληφθεί το πρώτο στοιχείο του αιτηθέντος σήματος ως καλλιγραφικό κεφαλαίο γράμμα αλλά ως εικονιστικό και διακοσμητικό στοιχείο.
- 35 Δεύτερον, ως προς την ακουστική ομοιότητα, το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι ο τονισμός του λεκτικού στοιχείου «starix» του αιτηθέντος σήματος γίνεται στο τρίτο γράμμα, που περιλαμβάνεται στην πρώτη συλλαβή, αυτό δε σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Αντιθέτως, δύο τονισμοί είναι δυνατοί του προγενεστέρου σήματος ASTERIX, είτε στο πρώτο γράμμα, «a», είτε στο τέταρτο, «e», που περιλαμβάνεται στη δεύτερη συλλαβή. Κατά το ΓΕΕΑ, οι διαφορές αυτές αρκούν για να αποκλείσουν την ύπαρξη ακουστικής ομοιότητας μεταξύ των συγκρουομένων σημείων.
- 36 Τρίτον, από εννοιολογικής απόψεως, το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι τα οικεία σημεία δεν είναι παρόμοια. Ως προς τις παρατηρήσεις της προσφεύγουσας σχετικά με το σημαντικό περιεχόμενο του όρου «asterix» ως «astérisque» στα αγγλόφωνα και γαλλόφωνα τμήματα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και εκείνο του λεκτικού στοιχείου «starix» του αιτηθέντος σήματος ως «αστεριού» στην αγγλική γλώσσα, το ΓΕΕΑ εμμένει ότι οι

διαπιστώσεις αυτές προέρχονται από μια αναλυτική εξέταση την οποία συνήθως δεν κάνει το ενδιαφερόμενο κοινό. Ως προς τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σχετικά με το επίθημα «-ix», το ΓΕΕΑ απαντά ότι αυτό έχει άλλες σημασίες από αυτές των προσώπων του κόμης της σειράς Astérix και μάλιστα, στο πλαίσιο του λογισμικού των ηλεκτρονικών υπολογιστών, παραπέμπει στο συμβατό αυτών με το σύστημα εκμεταλλεύσεως Unix.

- 37 Το ΓΕΕΑ καταλήγει επομένως στον βάσιμο χαρακτήρα, από πραγματική και νομική άποψη, της διαπιστώσεως του τμήματος προσφυγών ως προς την απουσία κινδύνου συγχύσεως του κοινού μεταξύ των συγκρουομένων σημείων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 38 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν γίνεται δεκτό «εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα». διευκρινίζεται επίσης ότι «ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα». Επιπλέον, ως προγενέστερα σήματα νοούνται κυρίως τα κοινοτικά σήματα τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία αιτήσεως κοινοτικού σήματος (άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', περίπτωση i, του κανονισμού 40/94).
- 39 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου αναφορικά με την ερμηνεία της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), και του Πρωτοδικείου σχετικά με τον κανονισμό 40/94, συνιστά κίνδυνο συγχύσεως το να είναι δυνατό το κοινό να πιστέψει ότι τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από

την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από συνδεόμενες μεταξύ τους οικονομικώς επιχειρήσεις [αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 29, και της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 17· απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-104/01, Oberhauser κατά ΓΕΕΑ-Petit Liberto (Fifties), Συλλογή 2002, σ. II-4359, σκέψη 25].

- 40 Κατά την ίδια νομολογία, ο κίνδυνος συγχύσεως στο πνεύμα του κοινού πρέπει να εκτιμάται συνολικά, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων της συγκεκριμένης περιπτώσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, Sabel, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 22· Canon, προπαρατεθείσα, σκέψη 16, και Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα, σκέψη 18· της 22ας Ιουνίου 2000, C-425/98, Marca Mode, Συλλογή 2000, σ. I-4861, σκέψη 40· προπαρατεθείσα απόφαση Fifties, σκέψη 26).
- 41 Η συνολική αυτή εκτίμηση συνεπάγεται κάποια αλληλεξάρτηση των λαμβανομένων υπόψη παραγόντων και, ιδίως, της ομοιότητας των σημάτων καθώς και της ομοιότητας των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών. Έτσι, μια ελαφρά ομοιότητα μεταξύ των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να αντισταθμίζεται από μια έντονη ομοιότητα μεταξύ των σημάτων και αντιστρόφως (προπαρατεθείσες αποφάσεις Canon, σκέψη 17, και Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 19). Η αλληλεξάρτηση των παραγόντων αυτών εκφράζεται στην έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, κατά την οποία είναι απαραίτητο η έννοια της ομοιότητας να ερμηνεύεται σε σχέση με τον κίνδυνο συγχύσεως του οποίου η εκτίμηση εξαρτάται από πολλούς παράγοντες και, μεταξύ άλλων, από το κατά πόσον είναι γνωστό το σήμα στην αγορά, από τη συσχέτιση που μπορεί να γίνει με το χρησιμοποιηθέν ή καταχωρηθέν σημείο, από τον βαθμό ομοιότητας μεταξύ του σήματος και του σημείου καθώς και μεταξύ των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών (προπαρατεθείσα απόφαση Fifties, σκέψη 27).
- 42 Εξάλλου, από τη νομολογία προκύπτει ότι ο κίνδυνος συγχύσεως είναι τόσο μεγαλύτερος όσο αποδεικνύεται σημαντικός ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενεστερού σήματος (προπαρατεθείσες αποφάσεις SABEL, σκέψη 24, και Canon, σκέψη 18), αυτός δε πρέπει να διαπιστώνεται είτε σε σχέση με τις σύμφυτες ιδιότητες του σήματος είτε λόγω του ότι το σήμα είναι παγκοίμως γνωστό [προπαρατεθείσα απόφαση Canon, σκέψη 18· απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιανουαρίου 2003, T-99/01, Mystery Drinks κατά ΓΕΕΑ-Karlsberg Brauerei (MISTERY), που δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 34).

- 43 Εξάλλου, ο τρόπος με τον οποίο ο μέσος καταναλωτής των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών προσλαμβάνει τα σήματα έχει καθοριστική σημασία για την συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως. Ο μέσος καταναλωτής όμως προσλαμβάνει συνήθως ένα σήμα ως μια ολότητα και δεν επιδίδεται σε εξέταση των διαφόρων λεπτομερειών του (προπαρατεθείσες αποφάσεις SABEL, σκέψη 23, και Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 25). Για τη συνολική αυτή εκτίμηση, ο μέσος καταναλωτής των οικείων προϊόντων θεωρείται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος. Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπόψη το στοιχείο ότι ο μέσος καταναλωτής σπανίως έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε άμεση σύγκριση των διαφόρων σημάτων, αλλ' ότι είναι αναγκασμένος να εμπιστεύεται στην ατελή εικόνα αυτών που έχει συγκρατήσει στη μνήμη του. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι το επίπεδο της προσοχής του μέσου καταναλωτή είναι δυνατόν να ποικίλλει ανάλογα με την κατηγορία των αντίστοιχων προϊόντων ή υπηρεσιών (απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα, σκέψη 26).
- 44 Εν προκειμένω, το προγενέστερο σήμα είναι ένα κοινοτικό σήμα και, επομένως, το συναφές έδαφος κατά την ανάλυση του κινδύνου συγχύσεως αποτελείται από το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Εξάλλου, δεδομένου ότι τα οικεία προϊόντα και οι υπηρεσίες είναι προϊόντα και υπηρεσίες τρέχουσας καταναλώσεως, το ενδιαφερόμενο κοινό είναι ο μέσος Ευρωπαίος καταναλωτής ο οποίος θεωρείται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος.
- 45 Ως προς τη σύγκριση των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι το τμήμα προσφυγών επιβεβαίωσε, πρώτον, τα εξής (σκέψη 23 της προσβαλλομένης αποφάσεως):

«Οι συσκευές και τα όργανα επιστημονικά, ναυτικά, τοπογραφικά, ηλεκτρικά, οπτικά, μέτρησης, σηματοδότησης, ελέγχου (επιθεώρησης), βοήθειας (διάσωσης)· ταμειακές μηχανές, αριθμομηχανές (υπολογιστικές μηχανές), συσκευές πυρόσβεσης δεν έχουν τίποτα το κοινό με τα προϊόντα του σήματος της ανακόπτουσας. Για τα προϊόντα αυτά, δεν μπορεί να υπάρξει κανένας κίνδυνος συγχύσεως διότι τα καλυπτόμενα από τα οικεία σήματα προϊόντα δεν είναι ούτε παρόμοια ούτε πανομοιότυπα.»

- 46 Δεύτερον, το τμήμα προσφυγών παρατήρησε ότι «οι “συσκευές και όργανα φωτογραφικά, κινηματογραφικά και διδασκαλίας” καθώς και οι “συσκευές για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας· μέσα αποθήκευσης μαγνητικών δεδομένων, δίσκοι εγγραφών” που καλύπτονται από την αίτηση κοινοτικού σήματος [ήσαν] τουλάχιστον πολύ παρόμοια με τις “συσκευές και όργανα ηλεκτροτεχνικά και ηλεκτρονικά, φωτογραφικά, εμφάνιση φιλμ, οπτικά και διδασκαλίας” που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα» (σκέψη 23 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 47 Τρίτον, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι «οι “μηχανισμοί τιθέμενοι σε κίνηση με την εισαγωγή νομίσματος ή κέρματος, ο εξοπλισμός για την επεξεργασία δεδομένων και οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές” που αφορά το αιτηθέν σήμα “[ήσαν] τουλάχιστον παρόμοιοι με τις ηλεκτρονικές συσκευές παιχνιδιών με και χωρίς οθόνη, υπολογιστές προγραμμάτων και προγράμματα υπολογιστών καταγεγραμμένα σε βάσεις δεδομένων, κυρίως παιχνίδια βίντεο” εφόσον [μπορούσαν] να χρησιμοποιούνται όλα για τον ίδιο σκοπό, δηλαδή να παίζουν με παιχνίδια στον υπολογιστή» (σκέψη 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 48 Έτσι, το τμήμα προσφυγών αναγνώρισε, για μεγάλο μέρος των προϊόντων και υπηρεσιών που αφορά το αιτηθέν σήμα, την ύπαρξη μιας περίπου εμφανούς ομοιότητας, δυνάμενης να φθάσει έως την ταυτότητα (όπως προδήλως συμβαίνει, για παράδειγμα, για τις «συσκευές και όργανα φωτογραφικά, εμφάνιση φιλμ, οπτικά» της κλάσεως 9), με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα. Εντούτοις, και παρόλον ότι κατ’ ουσίαν αναγνώρισε επίσης τον υψηλό διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος, το οποίο κρίθηκε ότι έχει «σε σχέση με τις σύμφυτες ιδιότητές του υψηλό διακριτικό χαρακτήρα» και είναι «ευρέως γνωστό λόγω του διάσημου Γάλλου ήρωα των κόμικς και των κινουμένων σχεδίων» (σκέψη 29 της προσβαλλομένης αποφάσεως), το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο κίνδυνος συγχύσεως ήταν ανύπαρκτος «δεδομένου ότι τα υπό εξέταση σήματα δεν ήσαν ούτε οπτικώς ούτε ακουστικώς ούτε εννοιολογικώς παρόμοια» (βλ. σκέψη 29 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 49 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξεταστεί το βάσιμο της εκτιμήσεως αυτής του τμήματος προσφυγών.

- 50 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγκύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, ακουστική ή εννοιολογική ομοιότητα των εξεταζομένων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, ειδικότερα, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους (προπαρατεθείσες αποφάσεις SABEL, σκέψη 23, και Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 25).
- 51 Το τμήμα προσφυγών περιέγραψε το αιτηθέν σήμα ως εξής (σκέψη 25 της προσβαλλομένης απόφασεως):

«Το σήμα της αιτούσας είναι ένα εικονιστικό σήμα αποτελούμενο από μια έλλειψη κόκκινου χρώματος, που ακολουθείται από τη λέξη [“starix”] με πλάγιους χαρακτήρες. Η έλλειψη έχει μια ελαφρά κλίση προς τα αριστερά και έχει μια μικρή τελεία. Αυτό ομοιάζει, επομένως, με ένα ήλεκτρον περιστρεφόμενο περίξ του ονόματος [“starix”] ή με ένα δορυφόρο και την τροχιά του. Το προγενέστερο σήμα είναι ASTERIX, ένα σύνθητες λεκτικό σήμα.»

- 52 Όσον αφορά την οπτική σύγκριση των συγκρουομένων σημάτων, το τμήμα προσφυγών επιβεβαίωσε τα εξής (σκέψη 26 της προσβαλλομένης απόφασεως):

«Αν και τα δύο σήματα έχουν κοινούς τους συνδυασμούς των γραμμάτων [“st”] και το επίθημα [“rix”], εμφανίζουν σημαντικές οπτικές διαφορές, όπως τα διαφορετικά γράμματα που ακολουθούν [“st”], τη γραφική παρουσίαση, τους ανόμοιους χαρα-

κτῆρες και, ειδικότερα, τη διαφορετική αρχή των λέξεων. Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι στο αιτηθέν σήμα το λογότυπο ελκύει την προσοχή του καταναλωτή. Παρά το επιχείρημα της ανακόπτουσας, το λογότυπο δεν αναγνωρίζεται ως το γράμμα [“ο”]. Επομένως, τα σήματα θεωρούνται ως οπτικώς ανόμοια.»

- 53 Διαπιστώνεται ότι, όσον αφορά το πρώτο στοιχείο του αιτηθέντος σήματος, είναι απίθανο ότι το ενδιαφερόμενο κοινό μπορεί να το εκτιμήσει ως φωνήεν «ο», δεδομένου ότι η ανάλυση του σημείου πρέπει να πραγματοποιηθεί βάσει αυτού όπως κατατέθηκε στο ΓΕΕΑ. Επομένως, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το πρώτο αυτό στοιχείο αποτελείται από μια έλλειψη κοκκίνου χρώματος, με κλίση προς τα αριστερά, εμφανίζουσα μια μικρή τελεία, η οποία πράγματι φέρνει στη σκέψη ένα δορυφόρο επί της τροχιάς του. Το στοιχείο αυτό διακρίνεται, επομένως, σαφώς από το λεκτικό στοιχείο που το ακολουθεί, «starix», στο οποίο όλα τα γράμματα διαμορφώνονται στο ίδιο καλλιγραφικό στυλ και στο ίδιο μαύρο χρώμα.
- 54 Επομένως, στο πλαίσιο της συνολικής οπτικής εκτίμησης των οικείων σημείων, η ύπαρξη ιδιαίτερων στοιχείων σε κάθε σημείο, ιδίως η γραφική παρουσίαση της ελλείψεως και η γραφή με πλάγιους τύπους του λεκτικού στοιχείου στο αιτηθέν σήμα έχει ως αποτέλεσμα η συνολική εντύπωση κάθε σημείου να είναι διαφορετική. Το τμήμα προσφυγών βασίμως, επομένως, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα συγκρουόμενα σημεία δεν είναι όμοια από οπτικής απόψεως.
- 55 Ως προς την ακουστική σύγκριση, το τμήμα προσφυγών επιβεβαίωσε (σκέψη 27 της προσβαλλομένης αποφάσεως):

«Το σήμα της αιτούσας αρχίζει με ένα [“s”], ενώ το πρώτο γράμμα του σήματος της ανακόπτουσας είναι [“a”]. Ομοίως, το δεύτερο φωνήεν αυτού ([“e”]) προφέρεται

διαφορετικά από το φωνήεν (["a"]) του σήματος της αιτούσας. Σε όλα τα κράτη μέλη της [Ευρωπαϊκής Ένωσης] τα σήματα προφέρονται διαφορετικά. Επομένως, θεωρούνται ως ακουστικώς διαφορετικά.»

56 Συναφώς, έχει σημασία να τονιστεί ότι το λεκτικό στοιχείο του αιτηθέντος σήματος αρχίζει με ένα σύμφωνο και αποτελείται από έξι γράμματα, ενώ το προγενέστερο σήμα αρχίζει με ένα φωνήεν και εμφανίζει ένα επιπλέον φωνήεν απ' ό,τι το αιτηθέν σήμα. Τα δύο σημεία έχουν μόνο μια συλλαβή κοινή, η οποία, επιπλέον, είναι η τελευταία («rix»). Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι τα οικεία σήματα, εκτιμηθέντα συνολικώς, είναι ανόμοια από ακουστικής απόψεως.

57 Όσον αφορά την εννοιολογική σύγκριση μεταξύ των συγκρουομένων σημείων, το τμήμα προσφυγών έκρινε τα εξής (σκέψη 28 της προσβαλλομένης αποφάσεως):

«Καμία από τις δύο λέξεις ["asterix"] και ["starix"] δεν έχει μια συνήθη σημασία στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δεύτερη μπορεί να φέρει στη σκέψη, ιδίως όταν συνοδεύεται από το λογότυπο, την αγγλική λέξη "star", η οποία, εφόσον πρόκειται για μια στοιχειώδη αγγλική λέξη, κατανοείται από την πλειονότητα των καταναλωτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα οικεία σήματα θεωρούνται, επομένως, ως εννοιολογικώς διαφορετικά.»

58 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η έννοια των όρων «asterix» και «starix» δεν μπορεί να θεωρηθεί παρόμοια. Πρώτον, όπως και το τμήμα προσφυγών παρατήρησε, κανένας από τους όρους αυτούς δεν έχει μια συνήθη σημασία στις γλώσσες της Ευρωπαϊκής

Ενώσεως. Δεύτερον, αν και ο όρος «asterix» πλησιάζει τη λέξη «astérisque» στα γαλλικά και «asterisk» στα αγγλικά και ο όρος αυτός σημαίνει το σημείο υπό τη μορφή μικρού αστεριού που χρησιμοποιείται συνήθως στο γράψιμο για τις παραπομπές, ο σημαντικός συσχετισμός που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα δεν προκύπτει από μια συνολική εντύπωση, αλλά από μια λεπτομερή ανάλυση στην οποία συνήθως ο μέσος καταναλωτής δεν προβαίνει. Τρίτον, αυτός θα συσχετίσει πιο εύκολα τον όρο «asterix» με το πρόσωπο της σειράς των κόμικς που είναι ευρέως γνωστή σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συγκεκριμένη αυτή παράσταση ενός λαοφιλούς προσώπου καθιστά λίαν απίθανη την εννοιολογική σύγχυση του κοινού με περίπου σχετικούς όρους.

- 59 Συνεπώς, ορθώς το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε, με την προσβαλλομένη απόφαση, ότι οι ανομοιότητες από οπτική, ακουστική και εννοιολογική άποψη μεταξύ, αφενός, του εικονιστικού σήματος που αποτελείται από το λεκτικό στοιχείο «starix» συνοδευόμενο από λίαν ειδικά γραφικά στοιχεία και, αφετέρου, του σήματος ASTERIX ήσαν επαρκείς για να μην υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως εκ μέρους του ενδιαφερομένου κοινού, δεδομένου ότι ένας τέτοιος κίνδυνος προϋποθέτει ότι, σωρευτικώς, ο βαθμός ομοιότητας των οικείων σημάτων και ο βαθμός ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα σήματα αυτά είναι επαρκώς υψηλοί.
- 60 Υπό τις συνθήκες αυτές, η εκτίμηση του τμήματος προσφυγών κατά την οποία το προγενέστερο σήμα έχει «σε σχέση με τις σύμφυτες ιδιότητές του υψηλό διακριτικό χαρακτήρα» και είναι «ευρέως γνωστό λόγω του διάσημου Γάλλου ήρωα των κόμικς και των κινουμένων σχεδίων» (σκέψη 29 της προσβαλλομένης απόφασης), όπως και οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας σχετικά με τη φήμη του σήματος αυτού δεν έχουν καμία επίπτωση επί της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 στην προκειμένη υπόθεση.
- 61 Πράγματι, ο κίνδυνος συγχύσεως προϋποθέτει ταυτότητα ή ομοιότητα μεταξύ των σημείων αλλά και μεταξύ των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, η δε φήμη που έχει ένα σήμα αποτελεί στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να εκτιμάται αν η ομοιότητα μεταξύ των σημείων ή μεταξύ των προϊόντων και υπηρεσιών είναι αρκετή για να δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως (βλ. επ' αυτού την

προαναφερθείσα απόφαση Canon, σκέψεις 22 και 24). Όμως, δεδομένου ότι εν προκειμένω, από οπτική, ακουστική και εννοιολογική άποψη, τα εριζόμενα σημεία δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν ως όμοια ή παρεμφερή, το γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα είναι ευρέως γνωστό ή ότι χαίρει φήμης στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να επηρεάσει τη γενική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως.

- 62 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι δεν πληρούνται μία από τις αναγκαίες προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Συνεπώς, το τμήμα προσφυγών ορθά έκρινε ότι δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ του ζητούμενου σήματος και του προγενέστερου.
- 63 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο λόγος που αντλείται από την παράβαση της διατάξεως αυτής πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν τα επιχειρήματα που η προσφεύγουσα προέβαλε στο πλαίσιο του λόγου αυτού σχετικά με την φερομένη ομοιότητα μεταξύ ορισμένων προσδιοριζόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και την φερομένη φήμη του προγενέστερου σήματος. Ομοίως, δεν συντρέχει λόγος να γίνει δεκτό το αίτημα περί εξετάσεως μαρτύρων, που διατύπωσε η προσφεύγουσα προκειμένου να αποδειχθεί η φήμη αυτή.

Επί του δευτέρου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 64 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το προγενέστερο σήμα, το οποίο συνιστά ονομαστό σήμα, προστατεύεται επίσης από τη νόθευση υπό την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94.

- 65 Συγκεκριμένα, κατά την προσφεύγουσα, το προγενέστερο σήμα αποτελεί μέρος μιας οικογενείας σημάτων που προσδιορίζει άλλα πρόσωπα της σειράς Astérix και που προστατεύεται εντός 50 χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το αιτηθέν σήμα, καθόσον συσσωρεύει τα τυπογραφικά, γηχητικά και εννοιολογικά στοιχεία του πλέον γνωστού από τα εν λόγω σήματα, δηλαδή του προγενεστέρου σήματος ASTERIX, καθόσον περιέχει το τελικό στοιχείο «ix» που είναι χαρακτηριστικό της εν λόγω οικογενείας σημάτων και καθόσον μπορεί να θεωρηθεί ως συνδυασμός των όρων «Astérix» και «Obélix», βλάπτει τον διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος.
- 66 Το ΓΕΕΑ, αναφερόμενο στο άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, θεωρεί ότι ο παρών λόγος είναι απαράδεκτος, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν τον επικαλέστηκε ενώπιον του ΓΕΕΑ.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 67 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94, «[κ]ατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος κατά την έννοια της παραγράφου 2, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται επίσης δεκτό για καταχώρηση αν ταυτίζεται ή ομοιάζει με το προγενέστερο σήμα και πρόκειται να καταχωρηθεί για προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν ομοιάζουν με αυτές για τις οποίες έχει καταχωρηθεί το προγενέστερο σήμα, εφόσον, στην περίπτωση προγενέστερου κοινοτικού σήματος, τα σήμα αυτό χαιρεί φήμης στην Κοινότητα [...] η δε χρησιμοποίηση, χωρίς εύλογη αιτία του αιτούμενου σήματος, θα προσπόριζε αθέμιτο όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος, ή θα έβλαπτε τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη».
- 68 Δεν αμφισβητείται εν προκειμένω ότι η ενδεχόμενη εφαρμογή της διατάξεως αυτής ουδέποτε ζητήθηκε από την προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ και ότι αυτό,

συνεπώς, δεν την εξέτασε. Διαπιστώνεται, ειδικότερα, ότι η προσφεύγουσα επικαλέστηκε, στο πλαίσιο της ανακοπής της κατά της αιτήσεως καταχώρισεως σήματος και ενώπιον του τμήματος προσφυγών, τη φήμη του προγενεστέρου της σήματος, μόνον στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, δηλαδή προς στήριξη της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως εκ μέρους του συναφούς κοινού.

- 69 Επιπλέον, πρέπει να παρατηρηθεί, πρώτον, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94, «σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρισης, η εξέταση [του ΓΕΕΑ] περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και στα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα».
- 70 Πρέπει να υπομνησθεί, δεύτερον, ότι η προσφυγή που ασκήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών του ΓΕΕΑ υπό την έννοια του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94 [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 5ης Μαρτίου 2003, T-237/01, Alcon κατά ΓΕΕΑ — Dr. Robert Winzer Pharma (BSS), Συλλογή 2003, σ. II-411, σκέψη 61, της 6ης Μαρτίου 2003, T-128/01, DaimlerChrysler κατά ΓΕΕΑ (Calandre), Συλλογή 2003, σ. II-701, σκέψη 18, και της 3ης Ιουλίου 2003, T-129/01, Alejandro κατά ΓΕΕΑ — Anheuser Busch (BUDMEN), Συλλογή 2003, σ. II-2251, σκέψη 67]. Συγκεκριμένα, αν, σύμφωνα με το άρθρο 63, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, το Πρωτοδικείο «μπορεί όχι μόνον να ακυρώσει αλλά και να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση», η παράγραφος αυτή πρέπει να νοηθεί υπό το πρίσμα της προηγούμενης παραγράφου, σύμφωνα με την οποία «προσφυγή επιτρέπεται για λόγους αναρμοδιότητας, παράβασης ουσιαστούς τύπου, παράβασης της Συνθήκης, του παρόντος κανονισμού ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικά με την εφαρμογή τους ή για κατάχρηση εξουσίας» και στο πλαίσιο των άρθρων [229 ΕΚ] και [230 ΕΚ] [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 1999, T-163/98, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (BABY-DRY), Συλλογή 1999, σ. II-2383, σκέψεις 49 έως 51, εν μέρει ακυρωθείσα από το Δικαστήριο, χωρίς αυτό να αποφανθεί συναφώς, με απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-383/99 P, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2001, σ. I-6251]. Ο έλεγχος της νομιμότητας στον οποίο προβαίνει το Πρωτοδικείο επί αποφάσεως του τμήματος προσφυγών πρέπει, επομένως, να γίνεται ενόψει των νομικών ερωτημάτων που έχουν τεθεί ενώπιον του τμήματος προ-

σφυγών (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Μαρτίου 2003, T-194/01, Unilever κατά ΓΕΕΑ, που δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 16).

- 71 Εξάλλου, όπως ορθώς το ΓΕΕΑ παρατήρησε, το άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας διευκρινίζει ρητώς ότι «[τ]α υπομνήματα των διαδίκων δεν μπορούν να τροποποιήσουν το αντικείμενο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαφοράς».
- 72 Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί ούτε να προσάπτει στο τμήμα προσφυγών ότι παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 ούτε να επιτύχει να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί αιτήματος ενδεχόμενης εφαρμογής της διατάξεως αυτής το οποίο δεν είχε προβληθεί κατά τη διάρκεια της διοικητικής φάσεως της ενώπιον του ΓΕΕΑ διαδικασίας.
- 73 Ο παρών λόγος πρέπει, επομένως, να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 74 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με τα σχετικά αιτήματα του ΓΕΕΑ.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Tiili

Mengozzi

Βηλαράς

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Οκτωβρίου 2003.

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

H. Jung

V. Tiili